

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-14P/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7223202756
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7223202756.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Janou Macalovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. Ž., W.. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnený v Centre pre deti a rodiny A. H. - V., W..I., Y. X, M. W. F., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, dieťa rodičov: matky U. N., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XX, V., t.č. ÚVTOS Sučany a otca N. Ž., W.. XX.XX.XXXX, bytom V. X, V., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice na nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Nariaduje mal. N. Ž., W.. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny A. H.-V., W..I., Y. XXX/X, XXX XX M. W. F..

II. Rodičov zaväzuje každého z nich prispievať na výživu mal. N. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, ktoré sú povinní uhrádzať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia Centrum pre deti a rodiny A. H.-V., W..I., Y. XXX/X, XXX XX M. W. F., počnúc dňom právoplatnosti rozsudku opakovane do budúcnosti.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/139/2019-131 zo dňa 16.10.2020.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ návrhom doručeným súdu dňa 18.4.2023 žiadal nariadiť mal. N. ústavnú starostlivosť a rodičov zaviazat' prispievať na jeho výživu minimálnym zákonným výživným. V návrhu uviedol, že dňa 5.2.2023 bola kontaktovaná policajná hliadka na základe oznámenia, že na staničnom námestí sa nachádza žena s dvoma maloletými deťmi a kričí. Po príchode policajnej hliadky sa na mieste nachádza matka maloletého, ktorá bola značne dezorientovaná pravdepodobne pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok, hádzala sa po zemi a kričala, že nechce žiť a zabije sa. Komunikácia s ňou bola sťažnená, nevníkala pokyny hliadky. Bola jej privolaná rýchla zdravotná služba a následne bola prevezená do UNLP v Košiciach. Spolu s ňou sa na mieste nachádzali maloleté deti Y. N., W.. X.X.XXXX a L. C., W.. XX.X.XXXX, ktorí boli v ten deň umiestnení do zariadenia Centrum pre deti a rodiny A. H.Í. - V. W..I.. Mal. N. Ž. po príchode hliadky ušiel. Dňa 6.2.2023 bol taktiež odovzdaný do Centra pre deti a rodiny A. H. - V. na základe uznesenia Okresného súdu Košice II sp. zn. 17PPOm/1/2023 zo dňa 7.2.2023. Matka bola hospitalizovaná na I. psychiatrickej klinike v období od 5.2.2023 do 15.2.2023. Mal. N. je umiestnený na samostatnej skupine v obci H.. Dňa 27.2.2023 bol premiestnený do Detskej psychiatrickej liečebne Q..

2. Rodičia dieťaťa sa k návrhu písomne nevyjadrili.

3. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré sa nedostavil otec dieťaťa. V konaní sa miesto jeho pobytu nepodarilo zistiť. Na adrese trvalého bydliska sa nezdržiava. Podľa oznámenia mestskej

polície žije vyše 15 rokov v Čechách na bližšie neurčenej adrese. Súd v súlade s ustanovením § 116 CSP zverejnil oznámenie o podanom návrhu na úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 19.6.2023, ktorý sa považuje za doručení dňom 4.7.2023. Doručenie predvolania mal súd u otca v súlade s ustanovením § 106 ods. 1 písm. a/ CSP riadne a včas vykázané, preto vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti. Na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, oboznámením s listinnými dôkazmi a zistil tento skutočný stav:

4. Navrhovateľ na pojednávaní na návrhu zotrval. Maloletému žiadal nariadiť ústavnú starostlivosť. Výživné rodičov žiadal určiť vo výške minimálneho zákonného výživného s povinnosťou poukazovať na účet ústavného zariadenia.

5. Matka na pojednávaní dňa 5.10.2022 s nariadením ústavnej starostlivosti dieťaťu súhlasila. Z jej výpovede vyplynulo, že aktuálne nedokáže maloletému N. zabezpečiť osobnú starostlivosť nakoľko sa od marca 2023 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Bola uznaná vinnou z prečinu krádeže za čo jej bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní jedného roka. Pred umiestnením vo výkone trestu odňatia slobody bývala spolu s maloletými deťmi u svojej matky. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletému Y. N. a E. U.C. Z., ktorí sú taktiež umiestnení v ústavnom zariadení. Je nemajetná. Nevlastní nehnuteľnosti ani hnuťelné veci väčšej osobnej hodnoty. S maloletými deťmi sa kontaktuje písomnou formou. Z výkonu trestu im zasiela listy. S otcom maloletého N. aktuálne nie je v kontakte. V čase pred jej umiestnením vo výkone trestu odňatia slobody mala vedomosť o tom, že žil bezdomoveckým spôsobom života. Nikde nepracoval. Bol nemajetný. S maloletým N. sa nekontaktoval.

6. Kolízny opatrovník odporučil návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti vyhovieť.

7. Podľa rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/139/2019-131 zo dňa 16.10.2020 súd zveril mal. N. Ž., W.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Otca zaviazal prispievať na výživu mal. N. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepinoleté zaopatrené dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne s povinnosťou poukazovať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred odo dňa 13.11.2019 opakovane do budúcnosti. Dlh na výživnom za obdobie od 13.11.2019 do 31.10.2020 pre mal. N. vo výške 336,49 eur zaviazal otca zaplatiť k rukám matky do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku súdu. Styk otca s mal. N. neupravil. Účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznal. Rozsudok nadobudol dňa 5.1.2021 právoplatnosť.

8. Podľa uznesenia sp. zn. 17PPOm/1/2023-28 zo dňa 7.2.2023 súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti N. Ž., W.. XX.X.XXXX a Y. N., W.. X.X.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. H. - V. W.I., Y. X, M. W. F., a to na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Uznesenie nadobudlo dňa 7.2.2023 vykonateľnosť a dňa 18.3.2023 sa stalo právoplatným.

9. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo sociálneho šetrenia maloletý bol po prijatí umiestnený na samostatnej skupine v H., v období od 27.2.2023 do 7.7.2023 v Detskej psychiatrickej liečebni v Q. kde sa zúčastňoval vyučovacieho procesu. V školskom roku 2023/2024 nastúpil do 6. ročníka základnej školy. Matka je v súčasnej dobe umiestnená vo výkone trestu odňatia slobody, odkiaľ zasiela deťom listy. Otec maloletého nekontaktuje žiadnou formou.

10. Podľa správy Centra pre deti a rodiny A. H. - V., W.I., M. W. F. maloletý bol do zariadenia prijatý dňa 7.2.2023. Je umiestnený na samostatnej skupine v obci H. Č.. XXX. Dňa 27.2.2023 bol premiestnený do Detskej psychiatrickej liečebne, n.o. Q. kde sa zúčastňoval aj vyučovacieho procesu. V Q. bolo jeho správanie primerané, rešpektoval pravidlá. Dňom 7.7.2023 bol z psychiatrickej liečebne prepustený. V školskom roku 2023/2024 nastúpil do 6. ročníka Základnej školy v obci H.. Pravidelne užíva lieky. Má časté výbuchy hnevu, ktoré sa aj stupňujú. Neustále vyžaduje pozornosť. Rozkazuje na skupine deťom, rád ich provokuje, púšťa sa do bitky a otáča to proti nim. Ku všetkému má pripomienky. Po vykonaní trestu by chcel bývať s matkou. So svojím bratom Y. bol od 10.7. do 22.7.2023 v letnom tábore v Y.. Centrum realizuje pravidelné súrodenecké stretnutia. Matka zasiela deťom pravidelne 1x mesačne listy. Otec maloletého nekontaktoval žiadnou formou. Maloletý je dispenzarizovaný v pedopsychiatrickej ambulancii. Pravidelne užíva lieky predpísané pedopsychiatrom.

11. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 22.5.2023 rodičia dieťaťa nie sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nepoberajú rodičovský príspevok, dávku v hmotnej núdzi, náhradné výživné ani inú dávku poskytovanú úradom.

12. Podľa lustrácie v ZVJS matka maloletého vykonáva od 27.3.2023 nepodmienečný trest odňatia slobody uložený Okresným súdom Košice I v konaní č. OT/21/2023. Trest vykoná 27.3.2024.

13. Podľa ust. § 54 ods. 2,4,5 Zákona o rodine - súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

14. Podľa ust. § 62 ods. 1 cit. zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým nie sú deti schopné samostatne sa živiť.

15. Podľa ust. § 62 ods. 2 cit. zákona obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností, majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa ust. § 62 ods. 3 cit. zákona každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa ust. § 75 ods. 1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa ust. § 76 ods. 1 cit. zákona, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa ust. § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rozhodne súd o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

20. Vychádzajúc zo zisteného skutočného stavu a citovaných zákonných ustanovení súd vyhodnotil návrh ako dôvodný. Zmenil rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a maloletému dieťaťu nariadil ústavnú starostlivosť. Mal preukázané, že rodičia nedokážu dieťaťu zabezpečovať osobnú starostlivosť. Matka sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Otec sa zdržiava na neznámom mieste, maloletého nekontaktuje. Príbuzní neprejavili záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti maloletému. V ústavnom zariadení je dieťaťu poskytovaná náležitá starostlivosť, a to i s poukazom na jeho problémové správanie. V zmysle uvedených skutočností je nariadenie ústavnej starostlivosti v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Súd preto návrhu vyhovel.

21. S poukazom na majetkovú situáciu matky ju súd zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepĺnoleté dieťa na účet zariadenia, v ktorom je umiestnený. Matka sa aktuálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Nepoberá žiadny príjem. Má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým deťom. Otec sa nachádza na neznámom mieste, z uvedeného dôvodu nie sú jeho konkrétne majetkové pomery známe. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vyplýva, že nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a aktuálne nie je ani poberateľom sociálnych dávok. Podľa výsledkov lustrácie v sociálnej poisťovni nie je evidovaný ako zamestnanec, z poisťovne nepoberá žiadne dávky. Podľa vyjadrenia matky mal

žiť bezdomoveckým spôsobom života. S poukazom na uvedené skutočnosti ho súd rovnako zaviazal prispievať na výživu maloletého minimálnym zákonným výživným na účet ústavného zariadenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)).

Účastníkom, ktorí sa svojho práva podať odvolanie voči rozsudku účinne vzdali, toto právo nepatrí.